

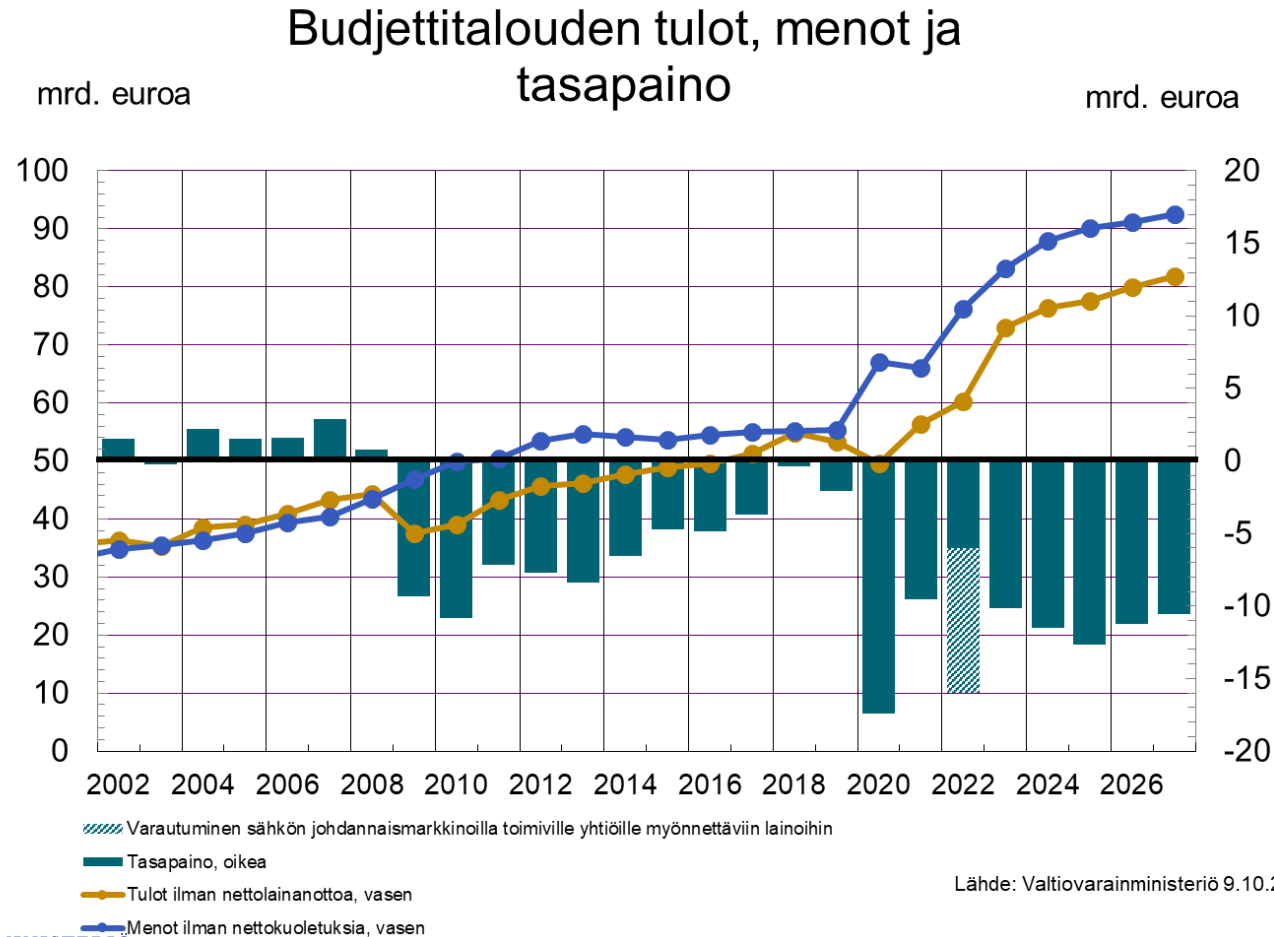

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Huomioita valtiovarainvaliokunnalle (TAE 2024 ja JTS 2025- 2027)

MARKO SYNKKÄNEN, BUDJETTINEUVOS
VALTIOVARAINVALIOKUNTA
24.10.2023

Alijäämäluvut ovat synkkiä, mutta kaikki hallituksen toimien vaikutukset eivät ole vielä näkyvissä

Lähde: Valtiovarainministeriö 9.10.2023

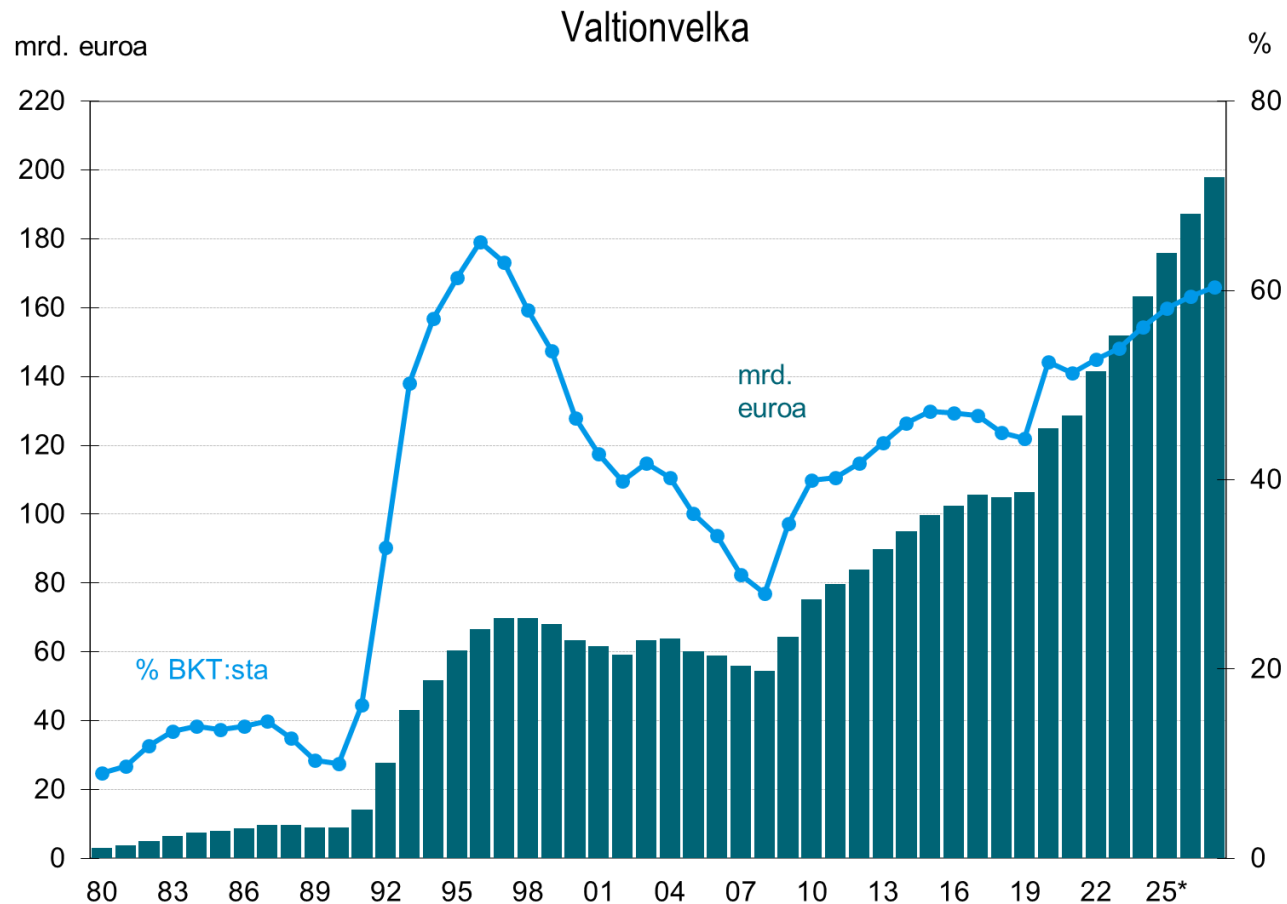
Tasapaino:

2020 (TP): -17,4 mrd. euroa
2021 (TP): -9,6 mrd. euroa
2022 (TP): -6,0 mrd. euroa
2023 (LTAE2): -10,2 mrd. euroa
2024 (TAE): -11,5 mrd. euroa
2025 (kehys): -12,7 mrd. euroa
2026 (kehys): -11,3 mrd. euroa
2027 (kehys): -10,6 mrd. euroa

Taulukko: Valtion budjettitalouden tasapainon muutokseen vaikuttaneita tekijöitä verrattuna kevään 2023 JTS:ään, mrd. euroa

	2024	2025	2026	2027
Tasapainoarvio, julkisen talouden suunnitelma kevät 2023	-11,6	-11,8	-11,3	-12,0
Menoarvion tarkentuminen	0,4	0,1	0,7	2,2
Hallitusohjelman mukaiset menotoimet (liite B, netto)	0,8	1,4	1,8	2,5
Hallitusohjelman mukainen investointiohjelma (tähän mennessä budjetoidut menot)	-0,3	-0,1	-0,1	-0,1
Muut hallituksen päättämät menotoimet	-0,1	-0,1	-0,2	-0,1
Ukrainan tukipaketit (puolustusmateriaalihankinnat)	0,0	-0,1	-0,1	-0,1
Lisävarautuminen hyvinvointialueiden rahoituksen jälkikäteistarkistuksiin	0,0	-0,7	-0,3	0,0
Valtionvelan korkomenoarvion muutos	0,2	0,1	0,0	0,1
EU-jäsenmaksu (ajoitusmuutos)	0,3	-0,1	-0,2	-0,3
Muu menojen muutos (netto), sisältäen mm. indeksitarkistusten tarkentumisen	-0,5	-0,3	-0,1	0,2
Tuloarvion tarkentuminen	-0,3	-1,0	-0,7	-0,7
Uudet veroperustemuutokset (netto)	0,1	0,1	0,0	-0,1
Korko-, osinko- ja osakemyyntitulojen arvioiden muutos	0,1	0,0	0,0	0,0
Sekalaisia tuloja koskevan arvion muutos	1,3	0,3	0,2	0,1
Muut tuloarvioon vaikuttaneet tekijät (ml. kertymätiedot ja uusi suhdanne-ennuste)	-1,8	-1,3	-0,9	-0,7
<i>Muutos yhteensä</i>	<i>0,1</i>	<i>-0,9</i>	<i>0,0</i>	<i>1,4</i>
Tasapainoarvio, julkisen talouden suunnitelma syksy 2023	-11,5	-12,7	-11,3	-10,6

Valtion velan määrä

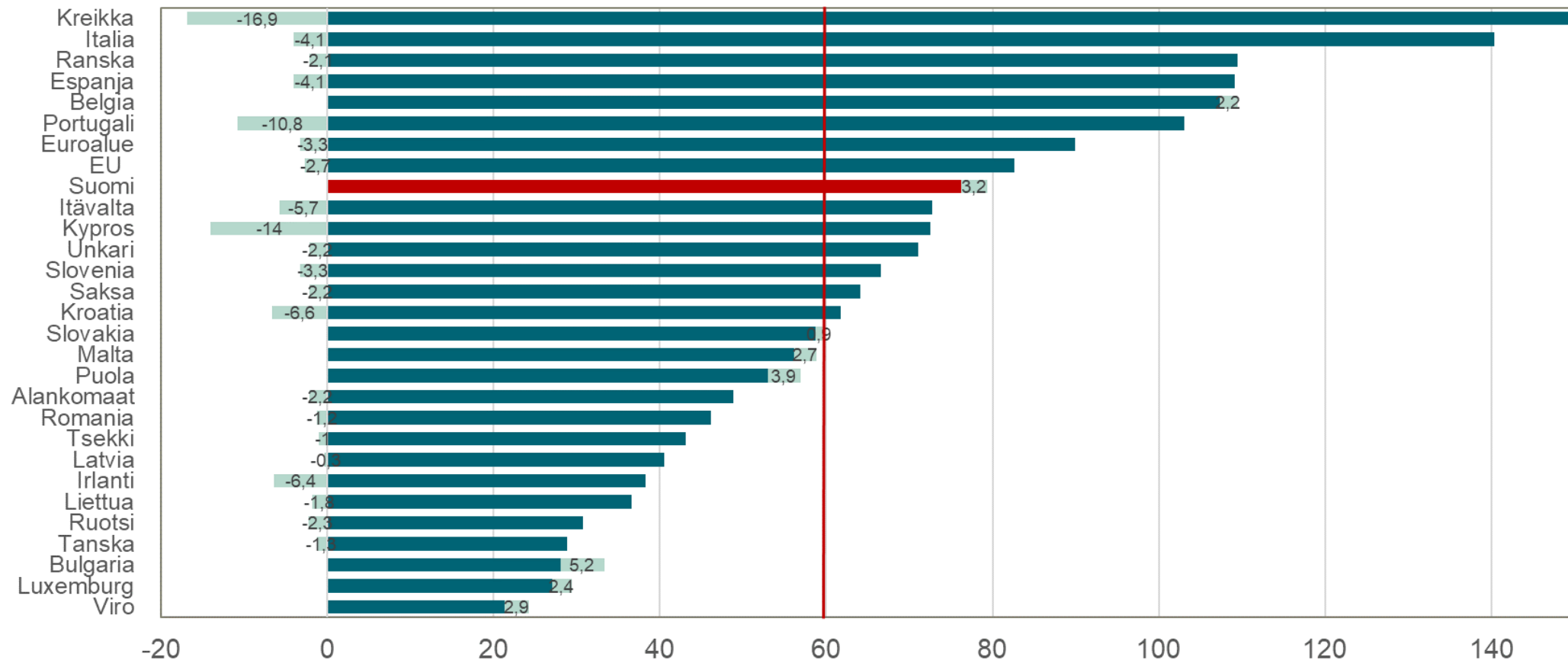
Lähde: Valtiovarainministeriö 9.10.2023

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

- Vuoden 2024 lopussa:
  - 163 mrd. euroa
  - 56 % / BKT
- Vuoden 2027 lopussa:
  - 198 mrd. euroa
  - 60 % / BKT

Julkinen velka EU-maissa v. 2022 ja muutos 2022-2024, % BKT:sta

Toimenpiteistä velkaantumisen hillitsemiseksi

Finanssipolitiikan linja

- Hallituksen tavoitteena on vahvistaa julkista taloutta ja kääntää Suomen velkaantumiskehitys.
- Hallituksen tavoitteena on, että julkisen talouden rahoitusasema kohenee siten, että julkisen talouden alijäämä on korkeintaan 1 % suhteessa BKT:hen vuoteen 2027 mennessä.
- Hallitus sitoutuu vaalikauden aikana vahvistamaan julkista taloutta pysyvästi 6 mrd. eurolla vuoden 2027 tasolla.
  - **Menoja sopeutetaan hallituksen päätöksin nettomääräisesti noin 4 mrd. euroa vuoden 2027 tasolla.**
  - **Lisäksi hallitus on linjannut rakennepoliittisista toimista, joilla tavoitellaan julkisen talouden vahvistumista n. 2 mrd. eurolla vuoden 2027 tasolla.**
  - Hallitus seuraa aktiivisesti toimenpidekokonaisuuden toteutumista sekä reagoi tarvittaessa korvaavilla toimenpiteillä.

Hallitusohjelman mukaiset valtion budjettitalouden määrärahasäästöt ja -lisäykset (netto), milj. euroa

(- = määrärahasäästöä, + = määrärahalisäystä)	2024	2025	2026	2027
Koulutus ja osaaminen	9	44	61	28
Sosiaali- ja terveystaloudet	-141	-178	-246	-430
Sosiaaliturva ja -etuudet	-212	-473	-499	-564
Indeksisidonnaiset kokonaisuudet (vaikutus vuoden 2024 hintatasossa)	-195	-194	-194	-194
Maa- ja metsätalous, ympäristö	-13	-44	-70	-68
Elinkeinoelämä, liikenne ja asuminen	-209	-274	-370	-421
Maanpuolustus, yleinen turvallisuus, maahanmuutto ja kehitysyhteistyö	-19	-30	-121	-213
Hallinto	-10	-105	-155	-276
Yhteensä	-792	-1 254	-1 595	-2 138

Rakennepoliittisia toimia – tavoite vahvistaa julkista taloutta 2 mrd. euroa v. 2027 tasolla (+100 000 työllistä)

Kannustinloukkujen purkamisen kokonaisuus (tavoite: +41 000 työllistä)	työllisyysvaikutus
Työttömyysturvan työssäoloehtojen pidentäminen 12 kk	5 700
Ansioturvan tason porrastus, 0 vk 100 %, 8 vk 80 %, 34+ vk 75 %	15 800
Työssäoloehdon euroistaminen	1 500
Lomakorvausten jaksotuksen palauttaminen	2 200
Omavastuupäivien palauttaminen viidestä seitsemään	1 000
Työssäoloehdon kertymisen lakkauttaminen palkkatuetussa työssä	1 300
Lapsikorotusten lakkauttaminen	10 000
Työttömyysturvan ikäsidonnaisista poikkeussäännöistä luopuminen	3 900
Yhteensä	41 400

Rakennepoliittisia toimia – tavoite vahvistaa julkista taloutta 2 mrd. euroa v. 2027 tasolla (+100 000 työllistä)

Muu sosiaaliturva ja verotus (tavoite n. 37 000 työllistä)	työllisyysvaikutus
KHI/KEL-sidonnaisten etuuksien indeksitoimet	17 000
Asumisen tukien uudistaminen	1 900
Työmarkkinatuen kielitaitovaatimus	1 300
Työn verotuksen keventäminen	8 700
Aikuiskoulutustuen lakkauttaminen	8 000
Vuorotteluvapaan lakkauttaminen	Vähäinen

- Hallitus seuraa työllisyystavoitteen toteutumista valtiovarainministeriön arvioiden perusteella vaalikauden aikana ja varautuu tekemään lisäpäätöksiä viimeistään puoliväliriihessä, mikäli tavoite julkisen talouden vahvistumisesta vaarantuu.
- Valtiovarainministeriö laatii rakenteellisen työllisyyden näkökulmasta relevanteista toimista arviointimuiston. Muistiot tallennetaan verkkosivulle: <https://vm.fi/tyollisyystavoitteiden-seuranta>

Velanhoitomenojen kehityksestä

The background features several abstract, flowing teal-colored lines that sweep across the light gray field, creating a sense of movement and design.

Korkomenojen kehitys 2000-2027

Korkomenot, mrd. euroa (vasen asteikko),
3 kk-euribor ja 10-vuotinen pitkä korko (oikea asteikko)

